

Danis Fejzić je rođen 1973. godine u BiH. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu diplomirao je 2001. godine (u klasi prof. Dževada Hoze). Na istoj akademiji je magistrirao 2011. godine (u klasi prof. Dževada Hoze). Više puta izlagao je samostalno, te je učesnik brojnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Zaposlen je na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu, odsjek Grafika.

Izdavač: Gradska galerija Bihać, www.ggbihac.ba • Za izdavača: Nermin Delić
Štampa: GRAFIČAR Bihać • Tiraž: 300 primjeraka

Gradska Galerija Bihać

Simčić-Fejzić

od 27. juna do 17. jula 2013.

Instalacija *Think Left* obuhvata tri cjeline koje preispituju koncept političke ljevice: osim likovnih elemenata poput kaubojske gipsane čizme kao nosioca koncepta rada, te isprinta scena iz poznatih holivudskih *western* filmova na kojima Simčićeva grafički intervenira, projekt upotpunjuje i njen naučni rad (esej) u službi umjetnosti. Iva manipuliše esejem tako što uklanja dijelove teksta ili iste precrtava, dopisuje, mijenjajući time ne samo formu već i značenje svoga teksta, čime mapira nedefinisanost političkih konceptata. Dekonstrukcijom napisanog, Iva piše umjetnički *statement* koji je moguće posmatrati/tumačiti i kao medijsku kontrolu javnog/izloženog, u ovom slučaju kao kontrolisanu umjetnost koja podržava ili negira političku realnost. Ista danas podsjeća na filmsku realnost, gdje se politička scena lako može posmatrati kao filmsko platno, što Iva sekundarno sugerije svojim kolažima. Simčićeva bira prepoznatljive scene koje oslikavaju Divlji zapad, pritom usmjeravajući interes na prazna lica likova iz filma. Ne pokazujući njihova lica, Iva im oduzima najvažniji kvalitet ljudskog postojanja – njihov karakter. Bez facijalnih karakteristika, njihova tijela se pretvaraju u tamne siluete, nešto poput teatra sjenki. Izlaganje sličnih scena na kolažima je jednako reprizi društvenih događanja: politika ne donosi značajne promjene, već, po poznatom uzorku, na sceni se izmjenjuju samo političke figure.

Centralna instalacija projekta je kaubojska čizma preuzeta iz kulturne tradicije i folkloru Divljeg zapada. Termin *Wild West* je označavao zapadnu granicu između indijanske zemlje i tadašnjih Sjedinjenih Američkih Država, dio američkog kontinenta koji je postepeno naseljavan zahvaljujući zlatnoj groznici u saveznoj državi Kaliforniji. Iva za svoj rad prilagođava originalni medicinski gips, dodajući nužne elemente (poput mamuza, dekoracije) pri konstrukciji što vjernije kopije šerijske čizme, pritom ostavljajući bijelu boju kao znak prepoznavanja ovog standardnog rehabilitacijskog pomagala. Njeno umjetničko polazište je primarno politički isprovocirano: čizmom povezuje degeneraciju lijevog političkog krila i vladavinu prava, preispitujući zakon koji, umjesto da štiti, uzima svoj danak. Pod utjecajem popularne "kaubojske" kulture, Iva obnavlja status čizme, koja ne simbolizuje samo osvajačko pravo kojim su Amerikanci pribavili novu zemlju i proširili svoju vlast nad lokalnim narodima (Indijancima, Meksikancima), već zakon i vrijednosti tadašnjeg američkog društva na kojem je izgrađena sadašnja pravna država SAD. Danas, ta poznata ikonografija više podsjeća na zakon privatnog vlasništva koji se poštuje i slijedi kao sveti zakon – vlasnik svoga zemljišta (u suvremenom tumačenju bi označavalo državu), naime, njegov je vladar. U prenesenom značenju, koncept "jedan čovjek, jedan zakon" danas je zamijenjen konceptom "jedna politička grupacija, jedan zakon vladanja".

Ivina čizma također predstavlja politički model koji bi trebalo da posluži kao uzor ostalim političkim sistemima koji se vode demokratijom. Bosna i Hercegovina kao zemlja u tranziciji je odgovarajući kandidat i podložna je oblikovanju u političkom smislu, budući da ovdje ne postoji politička kultura niti politička tradicija kakva se prepoznaje u zapadnim društvima. Nedostatak jasno definisanih lijevih i desnih političkih stranaka formira kolektivnu identifikaciju po nacionalnoj pripadnosti, religijskoj, ili pripadnosti istoj kulturi i tradiciji. Društvo kao kolektiv se raslojava, ne slijedeći političke ideale, već vlastite ideološke identifikacije. Rad Simčićeve poprma veće razmjere od onih početnih: ona prelazi granicu uspostavljanja, te definisanja političkog identiteta, preko njega dolazi do problema nacionalnog, kulturnog i društvenog identiteta.

Pristup Simčićeve projektu je artistski i aktivistički, što znači da njena umjetnost prelazi granice elitističkog izražavanja/produciranja u svrhu opšteg potrošačkog uživanja umjetnosti, nadalje, postavlja svoj rad u sferu aktivne umjetnosti kojom se služi u cilju teoretiziranja aktualnih političkih previranja.

Silvija Dervišević

Danis Fejzić ostaje vjeran klasičnom mediju grafici, pokazujući vještinu, preciznost i predanost renesansnih majstora grafičkog zanata, a ujedno ističe konceptualni pristup vlastitom likovnom izrazu, uvodeći time grafiku u suvremene umjetničke tokove sadašnje bosanskohercegovačke likovne umjetnosti. Njegovi potezi, detalji i odabir figura unutar kompozicije, uslovno rečeno, nose predznak sakralnog, pri čemu je lako zapaziti da su određeni motivi preuzeti iz ikonografije renesansne umjetnosti. Grafike neobičnih dimenzija za ovaj medij Danis doživljava kao oltarne slike na kojima sveti prikazi, vjerski simboli, ikonografija smrti, životni ciklus, rađanje i umiranje, početak i kraj, svijetlo i tamno čine jezgru likovnog jezika umjetnika. On vizuelno izučava pojmove prolaznosti, krivokletstva u današnjem društvu, religije, spiritualizma koji ponekad, zbog pretjerane upotrebe određenih simbola i sveprisutnog osjećaja okultnog, izgleda zastrašujuće te lako može navesti da je riječ o simpatiziranju mračnog. Međutim, Danis upotrebom ovih motiva želi ukazati na pogrešno individualno razumijevanje svetog, manipulaciju sa svetim koja se dešava u skladu s potrebama i političkim uvjerenjima pojedinaca, a zatim i zajednice. Motiv smrti, razaranja i raspadanja, umjetnik pored likovnog, obrađuje i tretira unutar sociološkog i kulturološkog konteksta. Danisova percepcija smrti, kao dio ciklusa koji započinje nastankom života, poprma elemente makabrističkog kada razmišlja o vrijednostima zemaljskog života. U njegovom likovnom izrazu prepoznaje se sklonost ka minimalističkom rješenju kompozicije, te ekspresionistička motivacija i senzibilitet. Grafike su dio ambijentalne instalacije, što podrazumijeva pripremu scene, muzičku podlogu i aktivno uključivanje publike, čije je prisustvo inkorporirano u prostornu kompoziciju rada.

Silvija Dervišević

Grafika je, pored plesa, najstarija čovjekova umjetnička djelatnost. Grafika Danisa Fejzića sačuvala je tragove tih izvora i prapočetaka. Ona ne teži pukoj preciznosti i savršenstvu, njeni uzori nisu Direr i Rembrant, među velikanima možda joj je najbliži Goja; ona želi da svojim sopstvenim jezikom nešto kaže o sadržajima koji je okružuju i koji se autoru nameću. Jedna njegova tematska opsesija je prelijepa srednjovjekovna metafora o čovjeku koji je gadni crv što će se smrću pretvoriti u božansko leptira. Njenu literarnu ljepotu Fejzić preoblikuje u seriju svojih grafičkih ljepota: crv može biti neobličena i nevelika crna masa iz koje je uzletio ogroman raskošan leptir prozirnih krila, samo crtežom ograničenih. I u drugim Fejzićevim temama ima mistike, ali nema plačljivosti, melanholije, svuda ima nečega sličnog energiji leptira. Ovdje ima i tematske podudarnosti sa Gojom: dok Goja u "Užasima rata" i drugdje istražuje i predstavlja moralne čovjekove deformitete, Fejzić posmatra i biološke. Mnoge njegove grafike mogle bi se podvesti pod tradicionalni naslov "Studija glave", ali to nije "ona" glava – to je forma u raspadanju u kojoj, međutim, ima ljepote; te strašne glave pokazuju se i kao strašni medaljoni. A tu i tamo promakne i lijepa glava nekog mitskog Junaka.

Prof.dr. Tvrtko Kulenović

Čovjek koji je ubio Libertyja Valancea #1, 2013, kombinovana tehnika na platnu, 20 x 30 cm

Tačno u podne, 2012, kombinovana tehnika na platnu, 20 x 30 cm

U 3 i 10 za Yumu #1, 2011, kombinovana tehnika na platnu, 20 x 30 cm

U 3 i 10 za Yumu #3, 2011, kombinovana tehnika na platnu, 20 x 30 cm

U 3 i 10 za Yumu #2, 2011, kombinovana tehnika na platnu, 20 x 30 cm

U 3 i 10 za Yumu #4, 2011, kombinovana tehnika na platnu, 20 x 30 cm